

- На меѓународните финансиски пазари преовладуваше склоноста за вложување во повисокоприносни инструменти
- ФЕД: Задржување на истата поставеност на монетарната политика
- Состаноци на централни банки: Јапонија и Шведска

На состанокот на [ФЕД](#), беше задржана истата поставеност на монетарната политика (целно ниво на референтната каматна стапка во распон од 0 - 0,25%), при што во соопштението за јавност беше потврдено дека ФЕД ќе го задржи тековното ниво на каматната стапка сè додека не се согледаат можности за остварување на двојниот мандат – ценовна стабилност и полна вработеност. Воедно, ФЕД се обврза да откупува државни обврзници на САД најмалку во износ од 80 милијарди САД-долари и хипотекарни обврзници поддржани од агенции најмалку во износ од 40 милијарди САД-долари на месечна основа и укажа дека откупот ќе продолжи најмалку со истиот интензитет сè додека носителите на монетарната политика не увидат дека е направен значителен натамошен напредок кон постигнување на двојниот мандат на централната банка. Членовите на ФОМЦ оптимистички констатираа дека показателите за економската активност и вработеноста се зајакнати, во услови на напредок во вакцинирањето и силна поддршка од политиките, како и дека остварувањата на секторите коишто се најпогодени од пандемијата се слаби, но бележат подобрување. Сепак, претседателот Пауел изјави дека сè уште е рано да се започнат дискусиите за намалување на монетарниот стимул, во услови кога американската економија е далеку од постигнување на целите на ФЕД.

Исто така, централните банки на Јапонија и на Шведска не направија промена на монетарната политика. [Банката на Јапонија](#) го задржа целното ниво за краткорочните каматни стапки од -0,1% и за 10-годишните државни обврзници од околу 0%. [Централната банка на Шведска](#) ја задржа референтната каматна стапка на нивото од 0% и обемот на откуп на хартии од вредност во износ од 700 милијарди круни, искажувајќи подготвеност за намалување на каматната стапка доколку е тоа потребно.

Пазарните учесници со внимание ги следеа информациите за корона-вирусот. Бројот на новозаразени лица од вирусот се зголеми во Индија, Јапонија и Бразил, а опадна во САД и Европа. Во Европа, беше забележан напредок во процесот на вакцинирање, при што бројот на вакцинирани

изнесува околу 23% од возрасната популација. САД изразија подготвеност да извезат 60 милиони дози од вакцината на компанијата „Астра Зенека“ во Индија.

Во глобални рамки, и понатаму беа објавувани главно поволни макроекономски показатели. Во *еврозоната*, беше забележан квартален пад на економската активност од 0,6% во првото тримесечје, што беше подобро остварување од очекуваниот пад од 0,8% и следеше по намалувањето на активноста од 0,7% во претходното тримесечје. Со тоа, економијата влезе вторпат во техничка рецесија од 2020 година наваму. Аналитичарите очекуваат дека до крајот на второто тримесечје, во услови на напредок во вакцинирањето, ќе може да се укинат ограничувачките мерки за спречување на ковид-19 и дека економската активност ќе се зголеми. Стапката на невработеност во март се намали од 8,2% на 8,1%. Во истиот месец, годишниот раст на паричната маса М3 во март забави, како одраз на споредбената основа и од 12,2% се сведе на 10,1%, но и натаму е солиден. Показателот за економските очекувања во еврозоната, ЕСИ, во април се зголеми од 100,9 на 110,3 поени, што претставува историски најголем месечен раст. Стапката на инфлација во април се зголеми од 1,3% на 1,6% на годишна основа, како одраз на растот на цените на енергентите. Притоа, во Германија, стапката на инфлација се искачи од 2% на 2,1%, а во Шпанија од 1,3% на 2,2%. Показателот за деловната клима во Германија, Ифо, во април умерено се зголеми, од 96,6 на 96,8 поени.

Во *САД*, преовладуваа поволните економски показатели. БДП забележа раст од 6,4% на квартална ануализирана основа¹ во првото тримесечје од годината, најмногу како резултат на зголемениот придонес на личната потрошувачка, поддржана од отворањето на економските дејности и фискалниот стимул. Во услови на економско закрепнување, базичниот дефлатор ПЦЕ во истиот квартал се зголеми од 1,3% на 2,3%. Барањата за социјална помош во неделата до 24 април се намалија од 566.000 на нивото од 553.000. Порачките за трајни производи во март забележаа раст од 0,5%, којшто беше понизок од очекуваниот раст од 2,3%. Податокот за довербата на потрошувачите според универзитетот Мичиген за април беше ревидиран од 86,5 на 88,3 поени.

Претседателот Бајден објави предлог пред Конгресот на САД за фискален стимул во износ од 1.800 милијарди САД-долари, којшто ќе биде насочен кон американските домаќинства во облик на поддршка за образование, грижа за деца, итн., како и предлог за зголемување на даночните стапки за граѓаните со високи примања.

¹ Ова е втора највисока стапка на раст од 2003 година наваму, по силното закрепнување од 33,4% на квартална ануализирана основа

во третиот квартал од 2020 година. Во претходниот квартал, растот на БДП изнесуваше 4,3%.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 26 – 30 април 2021 година

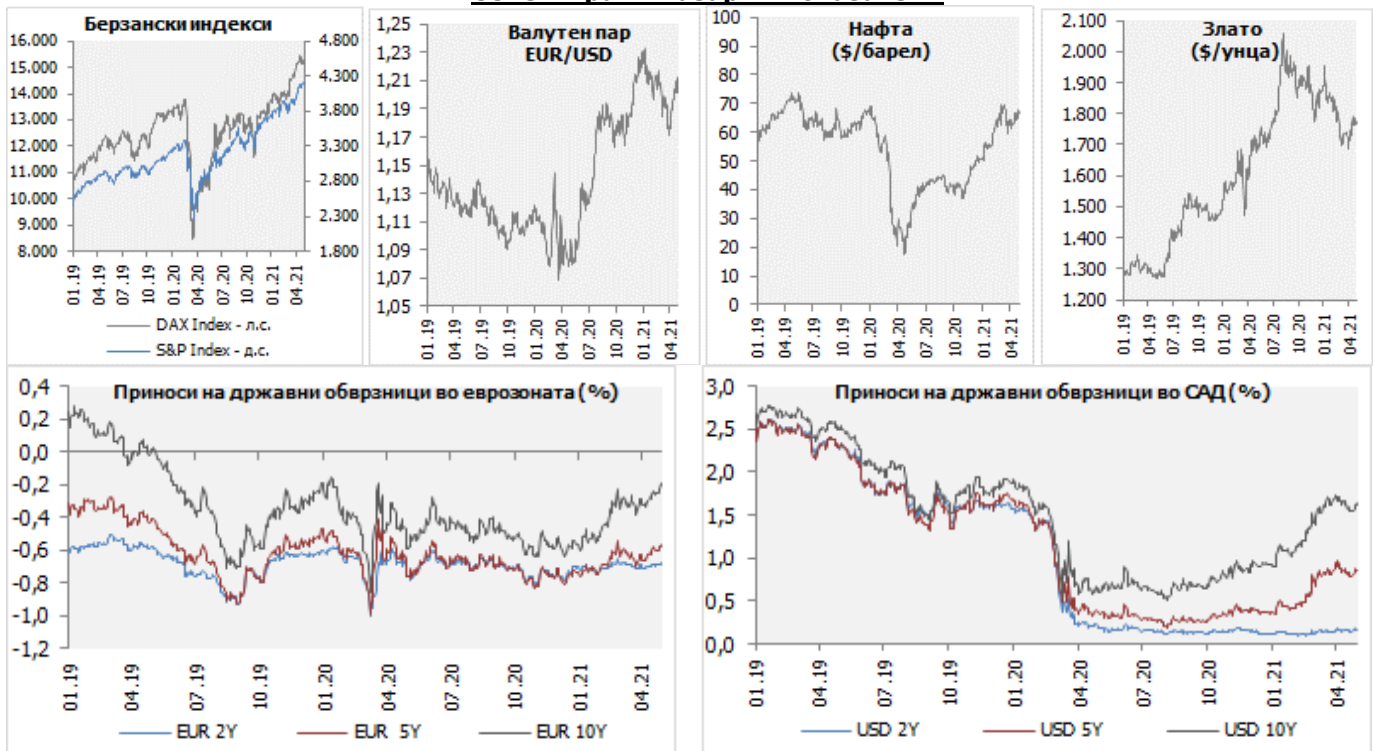
И во *Јапонија* беа објавени солидни показатели. Трговијата на мало во март се зголеми за 5,2% на годишна основа, наспроти падот од 1,5% во претходниот месец, а индустриското производство забележа годишен раст од 4%. Во истиот месец, стапката на невработеност се сведе од 2,9% на 2,6%. Според конечниот податок, производниот индекс ПМИ за април беше ревидиран нагоре, од 53,3 на 53,6 поени.

Во *Кина*, показателите ПМИ за април беа во различна насока. Имено, официјалниот производен и услужен индекс ПМИ се намалија од 51,9 и 56,3 поени на 51,1 и 54,9 поени, соодветно. Од друга страна, производниот индекс ПМИ Каишјин забележа подобрување од 50,6 на 51,9 поени.

Позначајни пазарни движења

Цените на акциите во САД достигнаа нови рекордно високи нивоа, при што беа поддржани од предложениот дополнителен фискален стимул во САД, експанзивната политика на ФЕД и поволните економски и финансиски показатели за САД. Од друга страна, цените на акциите во еврозоната се намалија, како одраз на падот на економската активност во првиот квартал и намалувањето на цените на акциите во рударскиот и енергетскиот сектор поради пониските остварени финансиски резултати од очекуваните. Приносите на државните обврзници во САД забележаа пораст, на средниот и долгиот сегмент од кривата, главно како резултат на поволните податоци за американската економија и финансиски резултати од страна на најголемите компании во САД, како и во пресрет на состанокот на ФЕД, во очекување на најава за постепено намалување на монетарниот стимул. Во такви услови, валутниот пар евро/САД-долар се намали на неделна основа, а цената на златото забележа пад. Приносите на најбезбедните државни обврзници во еврозоната се зголемија², при повисока стапка на инфлација во Германија и Шпанија, забрзан процес на вакцинација на населението и очекувања дека ЕЦБ ќе го намали обемот на откуп на хартии од вредност во понатамошниот период. Цената на нафтата имаше пораст, под влијание на очекувањата за закрепнување на побарувачката за овој енергент, коишто беа посилен од загаженоста поради влијанието од порастот на бројот на заразени од ковид-19 во Индија, Јапонија и Бразил.

Селектирани пазарни показатели

² Приносите на 10-годишните германски државни обврзници забележаа најсилен неделен пораст од крајот на февруари наваму,

а во текот на неделата се искачија на највисокото ниво од јануари 2020 година.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 26 – 30 април 2021 година

	23.04.	30.04.	неделна промена
DAX индекс	15.280	15.136	-0,9%
S&P индекс	4.180	4.181	0,0%
Euribor 3m (%)	-0,539	-0,535	0,4
USD Libor 3m (%)	0,1814	0,1764	-0,5
Bund 10y (%)	-0,26	-0,20	5,5
UST 10y (%)	1,56	1,63	6,8
EUR/USD	1,2097	1,2020	-0,6%
Злато (\$/Oz)	1.785	1.769	-0,9%
Нафта (Brent, \$/barrel)	65,4	66,5	1,7%

Приноси во еврозоната

	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
31.12.2020	-0,70	-0,70	-0,74	-0,57
23.04.2021	-0,63	-0,69	-0,61	-0,26
30.04.2021	-0,63	-0,68	-0,58	-0,20
неделна промена (б.п.)	0,0	0,9	2,8	5,5
збирна промена од почетокот на годината (б.п.)	6,7	1,8	16,1	36,7

Приноси во САД

	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
31.12.2020	0,08	0,12	0,36	0,91
23.04.2021	0,03	0,16	0,82	1,56
30.04.2021	0,02	0,16	0,85	1,63
неделна промена (б.п.)	-0,3	0,1	3,0	6,8
збирна промена од почетокот на годината (б.п.)	-5,8	3,7	48,5	71,3